

Peter Koomen
pkoomen@worldonline.nl

'Dat kan een vrijwilligster toch wel even uitzoeken op internet?' Het ging om een bak vol met tropische insecten. Er zaten geen vlinders bij. Vroeger stond die bak in zijn geheel in het rariteitenkabinet van het museum. Het maakte niet zo veel uit wat wat was, als het maar raar was. Maar met de laatste verbouwing is het rariteitenkabinet opgeklommen tot reiskabinet. Het laat voorwerpen zien die een oude zeekapitein, ter plekke in schommelstoel aanwezig, zogenaamd heeft meegenomen van zijn reizen naar alle uithoeken van de wereld. De insecten moesten nu gesorteerd worden op reis, dat wil zeggen: op zijn minst op continent. Nou zaten er wel oude vergeelde etikettes aan de roestige spelden, maar ik had al snel gezien dat een kever met een borstelige slurf de onderscheiding '*Goliathus*' droeg en dat een gezellige donkerparase dikkerd met witte strepen als '*Dynastes*' door zijn tweede leven ging. Blijkbaar zaten minstens een paar etiketten onder een beest waar ze niet voor bedoeld waren. Dat kon heel goed, want tot overmaat van ramp waren veel van de insecten uitgeleend geweest vanwege een tentoonstelling over Alice in Wonderland. De beestje waren door een toverspiegel heen gegaan of zoiets. Daar kunnen natuurlijk de vreemdste wisseffecten bij optreden. Of het zijn gewoon weer een paar van die vermaledijde vormgevers geweest die niet van eerlijke etikettes houden. Die papiertjes worden dan even verwijderd, maar omdat in het bruikleenformulier staat dat dat niet mag zijn ze later weer even teruggeprikt. Misschien niet helemaal in de oorspronkelijke configuratie, maar dat ziet toch niemand. Behalve dan een enkele entomoidioot zoals ik.

Maar je bent entomoidioot of niet. Het leek me daarom geen goed idee om een entomoanalfabete vrijwilligster aan de insecten te laten internetten. Ik dacht de helft zelf nog wel ergens te kunnen plaatsen omdat ze me erg bekend voorkwamen. Het zijn blijkbaar toch vaak dezelfde rariteiten geweest die hebzuchtige begeerten opriepen: kevers met grote tangen of vorken op hun snuit, of met mooie metaalkleurpjes op hun schilden. Daar was met een paar keverboekjes nog wel uit te komen, ondersteund door een keur aan full-colour-websites van keverhandelaren die hun waren aanprijzen. De cicades bleken gelukkig Zuid-Europees te zijn of zulke duidelijke neusuitwassen te hebben dat vergissen in continent uitgesloten was. Maar toen bleven er nog een heleboel veelkleurige wantsen en bladvormige sabelsprinkhanen over. Een enkele hele rare wordt nog wel eens door een keverhandelaar vertoond, maar naarmate het insect er normaler uitziet is er minder over op internet te vinden. Blijkbaar slagen entomologen er nog maar slecht in om wat aantrekkelijke overzichts-informatie te verstrekken. Waar zijn de 100 grappigste sprinkhanen van Afrika, of de 50 kleurigste wantsen van Zuidoost-Azië? Dat zou al veel geholpen hebben.

Er is één lichtpuntje: insecten op postzegels. Als er al een mooi gekleurde want op internet te vinden is komt dat omdat die op een postzegel staat. Ik weet dat postzegels gevoelig liggen binnen de NEV. Toen ik nog lid was van het bestuur dat dit blad wilde omvormen tot het blad dat het nu is, heb-

ben we het gewaagd te veronderstellen dat er in EB nieuwe stijl bijvoorbeeld best een artikel over insecten op postzegels zou kunnen staan. Dat riep nogal heftige reacties op. Een aantal leden dreigde acuut op te zullen zeggen als dergelijke onzin in het verenigingsblad zou komen. We hebben het toen maar niet gedaan. Toch blijf ik vinden dat entomologen zich best met insecten op postzegels kunnen bezighouden, vooral wanneer collega-entomologen die niet bij Amsterdam of Leiden om de hoek wonen voor de determinatie van tropische insecten afhankelijk zijn van plaatjes op postzegels.

Want hoe betrouwbaar is een postzegel? Vers in het geheugen ligt nog de tragedie van de Veluwestzegels, waarbij de vermaledijde vormgevers plaatjes uit een oud rechtenvrij boek hadden gekopieerd. Op afstand gaven de afbeeldingen weliswaar de indruk van een ree, een wild zwijn en een grote bonte specht, maar bij nadere beschouwing bleken het allerlei uitheemse diersoorten te zijn die de Veluwe nooit hadden betreden. Zoiets kan natuurlijk ook bij insectenpostzegels gebeurd zijn. Ik heb bijvoorbeeld een postzegel met een wel heel erg exotisch tweestippelig lieveheersbeestje. En wie garandeert dat *Chrysocoris stollii* op een Vietnamese postzegel ook echt in Vietnam voorkomt?

Er bestaat al een wereldwijde catalogus van postzegels met vlinders en andere insecten. Alle leesbare informatie op de postzegel wordt netjes weergegeven. Er staat niet bij of die informatie correct is. Ook een beetje biologische achtergrond zou niet misstaan. Je zou er haast een sectie entomofilatelie voor oprichten. Maar NEV-leden mogen hun overzichten natuurlijk ook zonder filatelistische aanleiding op het internet gooien. Als ik ze maar kan vinden als ik ze nodig heb.

